

בג עובדי כוכבים ומזלות שזרו וכו'. אע"פ שלא חזר בגמרא דין לרו סתם כחצו רבינו משום דספק נפשות להקל :
כד ואפילו יחיד הנדרף וכו'. נראה דה"ל בין שהא נדרף מפני עובדי כוכבים ומזלות רבים בין שהא נדרף מפני יחיד שרודף אחריו להרגו מזה להלוי :

כה צרין על עיירות וכו'. דה"ל דשבת (דף י"ט) ת"ר אין לרין על עיירות של עובדי כוכבים ומזלות פחות מג' ימים קודם השבת ואם התחילו אין מפסיקין וכן היה שמיא אומר עד דתהא אפי' בשבת. ובידו של ש"ס אין מקפין על עיר של עובדי כוכבים ומזלות פחות מג' ימים קודם לשבת דלא דמיא דתמורת מלחמה הרשות לכל במלחמה חובה אפי' בשבת שכן מצינו שלא נכבשה יריחו אלא בשבת דכתיב כה חששה ששת ימים וכתיב ויום השביעי תסובו וכו' וכתיב עד דתהא אפילו בשבת ואיתא נמי בפ"ב דמ"ק ירושלמי : לפיכך

הוא . ואם ידע שהוא שמיני ליציאתו או חמישה עשר ליציאתו וכיצא בזה המנין הרי זה מותר לעשות מלאכה באותו היום שהרי הדבר ודאי שלא יצא בשיירא בשבת . ושאר הימים חוץ מיום זה עושה כדי פרנסה בלבד :
בג עובדי כוכבים ומזלות "שצרו על עיירות ישראל אם באו על עסקי ממון אין מחללין עליהן את השבת ואין עושין עמהן מלחמה . ובמקום הסמוכה לספר אפי' לא באו אלא על עסקי תבן וקש יוצאין עליהן בכלי זיין ומחללין עליהן את השבת . ובכל מקום אם באו על עסקי נפשות או שערכו מלחמה או שצרו סתם יוצאין עליהן בכלי זיין ומחללין [י] עליהן את השבת . ומצוה על כל ישראל שיכולין לבוא ולצאת ולעזור לאחייהם שבמצור ולהצילם מיד העובדי כוכבים ומזלות בשבת . ואסור להן להתמחמה למוצאי שבת . ובשיצילו את אחיהן מותר להן לחזור בכלי זיין שלהן למקומם בשבת כדי שלא להכשילן לעתיד לבוא : **כד** וכן ספינה המסורפת בים או עיר שהקיפה כרקום או נהר מצוה לצאת בשבת להצילן בכל דבר שיכול להצילן . ואפילו יחיד הנדרף מפני העובדי כוכבים ומזלות או מפני נחש או דוב שהוא רודף אחריו להרגו מצוה להצילו . ואפילו בעשיית כמה מלאכות בשבת ואפילו לתקן כלי זיין להצילו מותר . וזו עיקר עליהן ומתחננים בשבת ומתריעין עליהן לעזור אותם . ואין מתחננים ולא זו עיקר על הדבר בשבת : **כה צרין על עיירות העובדי כוכבים ומזלות שלשה ימים קודם לשבת . ועושין עמהן מלחמה בכל יום ויום ואפילו בשבת עד שכוושין אותה ואע"פ שהיא מלחמת הרשות . מפי השמועה למדו עד דתהא ואפילו בשבת * ואין צריך לומר במלחמת מצוה . ולא כבש יהושע יריחו אלא בשבת :**

פרק שלישי

א מותר ליהתחיל מלאכה בערב שבת אע"פ שהיא נגמרת מאליה בשבת . שלא נאסר עלינו לעשות מלאכה אלא בעצמו של יום . אבל כשתעשה המלאכה מעצמה בשבת מותר לנו ליהנות במה שנעשה בשבת מאליה : **ב** כיצד [א] פותקין מים לגנה ערב שבת עם חשיכה והיא מתמלאת והולכת כל היום כולו . ומניחין מוגמר תחת הכלים והן מתגמרין והולכין כל השבת כולה . ומניחין קילור על גב העין ואספלגית על גבי המכה ומתפראין והולכין כל השבת כולה . ושורין דיו וסמנין עם חשיכה והן שורין והולכין כל השבת כולה . ונותנין צמר ליורה ואונין של פשתן לתנור והם משתנין והולכין כל השבת כולה . ופורשים מצודות לחיה ולעופות ולדגים עם חשיכה והן ניצודין והולכין כל השבת כולה . ומוענין בקורות בית הבד ובעגולי הגת עם חשיכה

א עור סימן שבע סמ"ג לאוין שס : ב טור סימן רכב סמ"ג עשין שס :

לחם משנה

סחמא לא וסירן נעשה סחמא כעל עסקי נפשות ומכאן הולאו רבינו :
כד ומתריעין עליהם לעזור אותם וכו' . כך תרועה לא היו בשופר כדכחצו רבינו בפ"ב מה' חגיגות והיא תרועה לא היו אלא כהם :
כה ואין ל"ל במלחמת מצוה . כלומר דשם אפי' בשבת עמנו מתחילין וכדקאמר בירושלמי ובפ"ו מה' מלכים שכתב לרין על עיירות בשבת היינו במלחמת מצוה דוקא ומה שאמר בסוף דבריו בין במלחמת מצוה בין בשבת קאי אמאי דקאמר עד דתהא אפי' בשבת דליירי אפי' ברשות אלא לעולם דברשות בעינן ג' ימים קודם וסמך על מה שאמר כאן . ועם זה נתיישב מה שאמר כאן עם מ"ש שם ולא נאסר לומר דס"ס יש שם כמ"ס שם הרב הגדול בעל כ"מ :

פ"ג ב ומוענין בקורות בית הבד וכו' . פ"ק דשבת (דף י"ט) אמרו על מחגי' דושיין אלו ואלו שטוענים וכו' מאי שנא כולה וכו' מאן תנא דכל מידי דלמי ממייל וכו' ר' ישימאל הוה דתק דתק השום והבוסר וכו' . ויש לחמוה בדברי הרב המגיד במה שכתב ור' יוסי בר' חנינא כי קאמר מחגי' כר' ישמעאל לאו למימרא דמחוסרין וכו' דהיינו הויסא דתעתיק לומר דר' יוסי בר' חנינא ס"ל דמאי דקאמר ר' ישמעאל הוה אפי' במחוסרין דיהי ומוסר זידים והיכא אשכח תנא דסבר במידי דלמי ממייל במחוסרין דיהי שפיר דמי דהא כך מחוסרין דיהי דהכא הוה אפי' זידים מוסר בשבת ואין בעינן לאשכוחי תנא דסבר דממילא מוסר כדברי ב"ש וכי תימא דמאי דמחגי' ר' יוסי בר' חנינא הוה דמאי דקאמר מחגי' שטוענין בית הבד אפי' זידים בשבת . אין זה במשמע . דמחגי' מוסר כולה בערב שבת איירי ועוד דלפין זה עולה על הדעת לומר דהסעגת בית הבד מוסר בשבת

מגדל עז

עובדי כוכבים ומזלות שזרו עד אה השבת . במסכת עירובין פרק מי שהניחו (דף מ"ה) : ומצוה על כל ישראל וכו' וכו' וכו' אפי' לא היה אפי' עד לעתיד לבא . פ' מי שהניחו (דף מ"ה) : וכן ספינה עד שבת פרק דר תעניות (דף י"ט) : צדין על עיירות עד סוף הפרק . פ' קמח דשבת (דף י"ט) : פ"ג מותר להתחיל עד כל השבת . פ"ק דשבת (דף י"ט) :

איסור סקילה לא החמירו וזהו שלא אמרו דמינכר ליה בתחומין . ואין לומר ששאר הימים אינו הולך חוץ לתחום שאל"כ לעולם יעמוד במדבר ויחלל שבתות וימות בדרך גזרה ע"כ :
ואם היה יודע וכו' מימרה שם . ובהשגות א"ל פירוש יוס' אחד וכו' . ופשוט הוא שזו כונת הלשון ולא ניתן לכתב :

בג עובדי כוכבים ומזלות שזרו על וכו' . ובמ"ה הוה בעירובין פ' מי שהניחו (דף מ"ה) : ובב"מ וכו' . שם : ובשיצילו את אחיהם וכו' . שם משנה וגמרא (מ"ד מ"ה) : **כד** וכן ספינה המסורפת בים וכו' . תוספתא ומשנה וברייתא (דף י"ט) :
פרק סדר תעניות האלו (האמור) :
וצועקין ומתחננים וכו' . משנה שם ופסק כח"ק : ואין זו עיקר על הדבר וכו' . שם (דף י"ט) : כח"ק :
כה צרין על עיירות וכו' . ברייתא פ"ק דשבת (דף י"ט) : ומ"ש אע"פ שהיא מלחמת הרשות , מפורש בספרי :
פ"ג א מותר להתחיל במלאכה מע"פ וכו' . כיצד פותקין וכו' . ברייתא פ"ק (שבת י"ח) ופי' פותקין פותחין עשין נגר קטן משפת מעין לגנה , ל' רש"י ז"ל :
ב ומניחין מוגמר תחת הכלים וכו' . בלחמה ברייתא שם , ופירש"י ז"ל לבונה ומיני בשמים ונתנין על האש ומעשין על הכבדים שהיא ריחן יודק ע"כ :
ומניחין קילור וכו' . בלחמה ברייתא . ושורין דיו וסמנין וכו' . במשנה (שם י"ח) : מחלוקת ב"ש וב"ה ולפסק כב"ה :
ונותנין צמר ליורה וכו' ואונין של פשתן לתנור התנור וכו' . ג"ז במשנה ובכ"ה . ובפ' זה יתבאר שאין נותנין צמר אלא ליורה עקורה מעל גבי האש ופיה פוח בטיט כחומר בגמ' (שם י"ח) . ופי' צמר ליורה לנבוע ואונין של פשתן לנודות של פשתן מנוקב ונותנין אותם בקדרה בתנור להחליקן , לשון רש"י ז"ל :
ופורשים מצודות וכו' . במשנה ובכ"ה :
ומוענין בקורות בית הבד וכו' . משנה שם (דף י"ט) . ויש מי שהקשה על דברי רבינו למה לא חלק בין מחוסרין דיהי למחוסרין

הגהות מיימוניות

[י] וב"ש אנו שאנו שרונים עמהם שומרים : * (המור שם פ' יותר ז"ל אבל מלחמת מצוה מתחילין אפילו בשבת) :

[א] ככל זה פסק ר"י אלפס , ועיין בהג"ה גדולה , ע"כ :

למחוסרין שחיקה, דמחוסרין דכיה אסור כדאיתא בגמרא (דף י"ט:) לדעת ר"י. ואלי אחרן שנינו במשנה ושיון (פי' ב"ש וצ"ה) שטענין בקורת בית הכד ובענולי הגת. ואחריון עלה בגמרא חלון חלל מדי דלתי ממילא שפיר דמי ח"י יוסי בר' חנינא ר' ישמעאל היא דתיא השוה והבוסר והמלילות שרסקן מצע"י ר' ישמעאל בר' יוסי אומר יגמור משחשך ר"ע אומר לא יגמור רח"א ר' אלעזר בן שמוע היא דחקן חלון דכש שרסקן מע"ש ויאלו מעמלן אסורין ור"א מחיר. והקשו בגמ' ר"א מ"ט לא אמר בר' יוסי בר' חנינא וזכרנו לאו אחר עלה אמר רבא בר רב חנה אר"י במחוסרין דכיה כ"ע לא פליגי דאסור כי פליגי במחוסרין שחיקה והכי נמי במחוסרין דכיה דמו הורה ר' יוסי בר' חנינא ברבי ישמעאל. ע"כ בגמ'. ובהלכות הביאו אר"י

יוסי בר' חנינא ר' ישמעאל היא וכו'. ואחרמר עלה אמר רבא בר רב חנה עד כי פליגי במחוסרין שחיקה הורה ר' יוסי בר' חנינא בר' חנינא ר' יוסי ויהאן והם חולקים על ר' יוסי בר' חנינא לפי שמשנתו הם מחוסרין דכיה ולדעת ר"י אין ז"ל לר"ע חלל אפי' לר' ישמעאל אסור והם פסקו בר' יוסי בר' חנינא שמשנתו מחלוקתם אפילו במחוסרין דכיה ומחירי כר' ישמעאל והלכתא כוותיה. אלו דבריהם ז"ל וזה דעת הרמב"ן ז"ל והרשב"א. ועם דבריהם יעלה לנו חירוק למה שסמך רבינו בכלל אה דבריו ולא חלק אצל עדיין יקשה לנו מ"ש פכ"א שחלק בדיון שום ובוטל בין מחוסרין דכיה למחוסרין שחיקה ובר"י וכדעת ההלכות. וכן ראיתי בספר העתים. ואלי אפרש ויהיו דבריהם קיימין. דע שדעת ההלכות ורבינו ז"ל הוא דיגמור דר' ישמעאל ר"ל יגמור ממש בשבת בידים גומר שחיקתו והלשון מורה כן שאלמר יגמור משחשך. ולא כדברי

חשיכה והמשקין זבין והולכין כל השבת כולה. ומדליקין את הנר או את המדורה מבערב והיא דולקת והולכת כל השבת כולה: ג' מניחין קדרה על גבי האש או בשר בתנור או על גבי גחלים והן מתבשלים והולכין כל השבת ואוכלין אותה בשבת. איש בדבר זה דברים שהן אסורין גזירה שמא יחתה בגחלים בשבת: ד כיצד תבשיל [ג] שלא בשל כל צרכו וחמין שלא הוחמו כל צרכן או תבשיל שבשל כל צרכו וכל זמן שמצטמק

הוא יפה לו אין משהין אותו על גבי האש בשבת אע"פ שהונח מבעוד יום גזירה שמא יחתה בגחלים כדי להשלים בשולו או כדי לצומקו. לפיכך אם גרף האש או שכסה אש הכירה באפר או בנעורת פשתן הדקה או שעממו הגחלים שהרי הן כמכוסות באפר או שהחסיקה בקש או בגבבא או בגללי בהמה דקה שהרי אין שם גחלים בוערות הרי זה מותר לשהות עליה. שהרי הסיח דעתו מזה התבשיל ואין גוזרין שמא יחתה באש:

בר"א

א עוד סימן רבג סמ"ג לאוין סה:

ר"י ז"ל. ואלו המפרשים שפרשו יגמור מאחר שרסקן וזכרנו כבוד יותם כגלים ויאלו מעמלן זה דוחק גדול אלא ודאי יגמור בידים. וכן רבינו זכרור פ' כ"ח ומשנתו דקוטנין הוא ענין אחר שאין עושין בו דבר משחשך ור' יוסי בר' חנינא כי קאמר מהניחין ר' ישמעאל הוא לאו למימרא דמחוסרין דכיה פ"ג דשרי ר' ישמעאל לרדך ולגמור בשבת דל"כ לא הוה גזרי רבנן במידי אלא ודאי מדאורייתא כל שרסקן מותר לגמור ואחר רבנן וגזרו כל שמחוסרין דכיה לכ"ע ובמחוסרין שחיקה נחלקו. ח"כ מדאורייתא נמי אסור כל שמחוסרין דכיה. וח"א ח"כ מאי קאמר ר' יוסי בר' חנינא ר' ישמעאל היא אחר שאין הענינים שוים יש לי לומר דהרי הן מחוסרין דכיה לטוען ע"ש ולהחיר מה שאל מהם במחוסרין שחיקה לגמור משחשך. וכי אקשו לר' אלעזר מ"ט לא אמר בר' יוסי בר' חנינא חירוק והודיעו דבריו יוסי בר' חנינא לאו מ"ט מיימי לה אלא בדרך דמיון שמשוה מחוסרין דכיה לענין טעניה מצע"י למחוסר שחיקה לגמור ומפני כך העמידה ר' אלעזר בר' אלעזר בן שמוע שהוא מדבר בדומה לזה ממש. ויש לי ראייה לזה הפירוש מה שאמרו הורה ר' יוסי בר' חנינא ר' ישמעאל ואם איתא דר' ישמעאל היינו דין משנתו ויגמור דקאמר ר"ל טעניה מצע"י היה להם לומר הורה כמשנתו. ועוד למה לן לאשמועינן פשיטא דהקל"ה כב"ש וצ"ה. ואלו להודיענו דאפילו במחוסרין דכיה שלא קדעת ר"י ליתא דודאי אפילו לר"י הלכה כהם מחירי. וע"כ לפירוש המפרשים ז"ל לר"י היכי אפשר דה"ק ר' ישמעאל כליו ס"ל דלא כב"ש וצ"ה. וכ"ה דס"ל דלא אמר מעולם כ"ש וצ"ה מאי דוחקין לאוקמיה הכי אלא ודאי יגמור דקאמר ר' ישמעאל ולא יגמור דה"ק יגמור ממש הוא. ואל יקשה עליך הדיו המכר פכ"ב המחלוקת שום שרסקן דהם או במחוסר דכיה הוא או איכור שחיקתו מפני הערובת הגריסין הוא ואחר שחשך. וזו שטה נכונה למדע מלשון רבינו ז"ל כחתימה לזכות דעתו ודעת ההלכות והמקום ידעני לזכות: ומדליקין את הנר ואת המדורה וכו'. (שם דף כ') מבוטל. כפ' זה יתבאר דין הנר והמדורה: ג' מניחין קדרה על גבי האש. שם מבוטל ועל הדרכים שיתבארנו בסמוך: ויש בדבר זה דברים שהן אסורין וגזירה שמא יחתה בגחלים בשבת. שם בגמרא מפורש דאפילו צ"ה אית להו הך גזירה:

ד כיצד תבשיל שלא בשל כל צרכו וכו'. פי' אין בכל דברי רבינו שפירק זה עסק להקטנה כלל ואין כוונתו שחיה הקדרה טמונה בגחלים קטומים וכמו שיתבאר פ"ד. אלא הדין שכתב כאן הם המכרים בגמרא פ' כירה (שם ל"ו:) ואלא כפירש"י ז"ל שפירשם לענין העממה. ומוכרח הוא שם שאין כאן עסק להקטנה. ומדברי ר"ח ורבינו האי נראה שאפילו ניעת הקדרה באש לא וכן אנו נוהגים והדין האלו שהזכיר רבינו בכלל הם כדעת ההלכות וקל"ה גאונים ז"ל שדין משנתו דכירה הוא לשהות ודבריו מבוטלים בהלכות ולפינו אכזוב שטה אחרת: לפיכך אם גרף האש וכו'. הרי זה מותר להשקותו עד שיגרוף כל צרכו. מן מה דמי הגורף נריך לטקס בידו הדא אחרת עד שיגרוף כל צרכו ע"כ. וכבר באר רבינו לפנינו שא"ל שלא ישארו שם ניצולות וכירה מתוך שהכל מועט אינה ראויה להחמם שניצולות מעטים ומפני כך אין למוע לחמו.

בר"א

לחם משנה

בשבת. ונראה לומר דמכל שכן קא דייק דהא אשכחן לר' ישמעאל דאמר דמחוסרין דכיה אפי' בידים מותר כ"ש מידי דלתי ממילא דהוי מותר בשבת דהא אי עביד ליה בשבת אינו חייב חטאת אע"ג דלרבי ישמעאל מותר גמור הוי ולבית שמאי וביה הלל איכורא דרבנן מיהא הוי מ"מ למדנו מכ"ש דליתו חייב חטאת אי עביד ליה בשבת וכשכרה ב"ש. עוד כתב הרב המגיד דל"כ לא הוה גזרי רבנן מידי וקשה דלמה שהירן ח"כ מדאורייתא נמי אסור כל שמחוסרין דכיה א"כ לא הוה גזרי רבנן מידי וקשה לן לגזור מחוסרין שחיקה אסור מחוסרין דכיה. ועוד קשה למה שחירי מדאורייתא אסור דל"כ דאי עביד ליה בשבת בידים אסור ח"כ א"כ איך אמרו בגמרא קורות בית הכד וכו' דאי עביד ליה בשבת לא מייחייב חטאת הא כיון דאמר דאיכא איסורא דאורייתא במחוסרין דכיה היכא דעביד בידים ח"כ הוי חייב חטאת. אלא ש"ל דאע"ג דאסורא מדאורייתא אינו חייב חטאת דדומה להאי שיעור מן הכורה ואינו חייב כלום. וככה"ג נוכל לתרץ קושיא הראשונה דכיון דאין בדבר חיוב חטאת מן הכורה אלא איסור בעלמא לא קשיא לן א"כ לא הוה גזרי רבנן אצל מעיקרא דבמחוסרין שחיקה הוי חייב חטאת מש"ה הוה קשה לן היכי לא גזרי רבנן מחוסרין שחיקה אסור מחוסרין דכיה. ח"כ ש"ל לקושיא הראשונה דמאי דקאמר ח"כ הכי פירשו ח"כ דאין זו קושיא לומר דלא הוה גזרי רבנן מ"מ י"ל דמחוסרין דכיה אסור מדאורייתא והשטח לא גזרו רבנן כלל וכך ח"כ סותר העיקר הראשון דאמר דאפי' לא הוה גזרי וכו' וכן מוכח שם בדברי התוספות צ"ה ר' ישמעאל אומר יגמור דמקשה למחרן דפליגי בהאי ואם חלמך היכי קאמר בגמרא והכי נמי במחוסרין דכיה דמי דלפי דברי הרב המגיד משמע דפי' והכי מחוסרין דכיה דמחיתין דמחוסרין דכיה דבידים הוי דאין כאן מדענוס בין מחוסרין דכיה דמחיתין דמחוסרין דבידים ח"כ כיון דלא שאלו בין בידים

בר"א

ד לפיכך אם גרף האש וכו' הרי זה מותר לשהות עליה שהרי הסיח דעתו מזה התבשיל ואין גוזרין שמא יחתה באש. כתב הרב המגיד דהוי שאפי' תבשיל שלא הגיע לשלש ביצולו [מבעוד יום מותר להשהותו] ע"כ כירה גרופה או קטומה וכתב שזה דעת הרשב"א ז"ל. וקשה דלמטה בלשון המחיל וכן כל תבשיל וכו' כתב והרשב"א ז"ל דעת אחרים כלומר דמאכל בן דרוסאי משהין אוהו ע"כ כירה שהיא גרופה וקטומה. ונראה להגיה בדברי הרב המגיד ז"ל למטה והרשב"א ז"ל דעת אחרים. או שנאמר שמה שכתב כאן וכו' הרשב"א ז"ל הוא נמשך למה שכתב וזה דעת רבינו כלומר כתב כן הרשב"א לסכנת רבינו ז"ל:

הרי

הנהגות מיימוניות

[ג] פי' כמאכל בן דרוסאי אבל אם נתבשל כמאכל בן דרוסאי מותר דקי"ל בחגגאי דאמר כל שהוא כמאכל בן דרוסאי מותר לשהותו ע"כ כירה אע"פ שאינה גרופה ואינה קטומה וכוותיה תתם לן תנא בפ' כירה ע"ש ופשוט שקורין טריפי"ד כמו כירה אפילו במצטמק ויפה לו כר"י דשרי וכן פסק ר"ח ודלא כה"ג ואפליי ורבינו המחבר שפסקו כרב ושמואל וכרב נחמן שהן בתראה דאמר מצטמק ויפה לו אסור וכן סוגיא דתלמודא משמע כאותו דמפרש מאי מצטמק ויפה לו או מצטמק ורע לו וכן הרבה בספר ע"ש. וצריך ליתנה מצע"י שאם היתה צוננת היתה יכולה להתחמם קודם חשיכה והתנן לא יתן עד שיגרוף ומפרש לא יחזיר אפילו מע"ש אבל לסמוך קדרה אצל האש מותר אפילו סמוך לחשיכה ממש. ובחופה רגילים ליתן היורה מע"ש על הפטפות והאש בוערת ומכסים בנסרים את היורה ועבדים נכרים מחממין אותה בשבת אם לא נתקדרה כל כך שלא היתה ראויה לאכילה דוגמת טעם מאכל בן דרוסאי קודם שהממוה גברים א"כ אין חוששין בחימום ושרי ואע"פ שמותר להשהות קדרה ע"כ כירה שיש בה גחלים בוערות מ"מ

אם

מגדל עז

מניחין קדרה עד מעמיה לכירה. הכל פ' כירה (דף ל"ח):

וכותיה תתם לן תנא בפ' כירה ע"ש ופשוט שקורין טריפי"ד כמו כירה אפילו במצטמק ויפה לו כר"י דשרי וכן פסק ר"ח ודלא כה"ג ואפליי ורבינו המחבר שפסקו כרב ושמואל וכרב נחמן שהן בתראה דאמר מצטמק ויפה לו אסור וכן סוגיא דתלמודא משמע כאותו דמפרש מאי מצטמק ויפה לו או מצטמק ורע לו וכן הרבה בספר ע"ש. וצריך ליתנה מצע"י שאם היתה צוננת היתה יכולה להתחמם קודם חשיכה והתנן לא יתן עד שיגרוף ומפרש לא יחזיר אפילו מע"ש אבל לסמוך קדרה אצל האש מותר אפילו סמוך לחשיכה ממש. ובחופה רגילים ליתן היורה מע"ש על הפטפות והאש בוערת ומכסים בנסרים את היורה ועבדים נכרים מחממין אותה בשבת אם לא נתקדרה כל כך שלא היתה ראויה לאכילה דוגמת טעם מאכל בן דרוסאי קודם שהממוה גברים א"כ אין חוששין בחימום ושרי ואע"פ שמותר להשהות קדרה ע"כ כירה שיש בה גחלים בוערות מ"מ

ה' בד"א זכירה שהעלה וכו'. אע"פ שהוא אש קש וכו'. כתב הרמ"ך ז"ע מאין הוליא זה דמתימין לא אחר כן כי אם תמור שהסיקוהו בקש ובזבזא דלגב חמיוות

התמור הקט והגנבא בוערות ואיכא למיגזר חבל אם גרף וקמס דעניד היכר חפילו בתמור

וְלִיכָא חִילּוּק בֵּין חֲמֹר לְכִירָה כִּי אִם לְסַמּוֹךְ הֵיכָא לֵאל בִּרְךָ דְּחֲמֹר חֲמֹר צְבִירָה מוֹהֵר וּבִקֵּשׁ וּבִגְזִבָּא לֹא לְרִיץ קְטִימָה לֵאלֹחֵר הוּא קְטִימָא חֵל לְעֵל דְּכִירָה וְהוּא כְּדִרְי רְבִימָא וְעִשְׂתָּא דְּמַתְנִיחִין הֵי מוֹחָה ז' הַכּוּפָה בְּלוּ רַב וּכו' . כַּחַז הַרְמָ"ץ ז"ל

למה ואסר לסמוך היכא דגרף
וקטס ואבדי דאסר לסמוך בלא גרף
ותימא כותיה דאבדי וואו מוקי
גרף ובכה"ל קא פירר לסמוך דהוי
סמיכת כופת וממור כע"פ אברהם עכ"ל. וגם בזה דברי
הפוסקים כדברי רבינו:

ח וכל תבטל שבישל ולא בישל כל זרבו וכו' ואם השליך לתוכו אבר חי וכו'. לנאמרה נראה דדוקא במשליך לתוכו אבר חי שאל"ל להבטל כליל משום דמסיח דעתיה מיניה אכל בפירוט המשנה כהזכר דר"מ ו"ל וכשתבטל בישול ולא בישול ישימו בו צעת העממנות דבר חי כיון דאכל או ירבו ויבטל חומר להשחית מ"ל

וואס איז משה'ן בתוכו ולא על
ל שלא בשל כל צרכו או
שגורף או כסה באפר. ואם
י הוא כבירה שהוסקה בקש
לסמוך לכירה מבערב ואף

ה. ואיוזו היא כירה ואי זו שתי קדרות. כופח מקום שיל חי שלא בשל כלל או דרע לו מותר לשהותו על בין בתנור. וכן כל תבשיל

או בשל כל צרכו ומצומק
אבר חי סמוך לבין
חי ומותר לשהותו על האש אע"פ שלא נרף ולא כסה. מפני
בא לחתות בנחלים: * כל תבשיל שאסור לשהותו אסור

טור סימן רכג סמ"ג לאוין סה: בטור סימן רנג: אם תבשיל

ואתה ין למפססה מדאמרי' ר' יוסי הלך בצפורי מאל המין שנשההו ע"ג כירה ולא חסר להם לשבת אחרת שיזכרו שלא יעשו כן לשבת אחרת אע"פ שהיו שוכחין ולא איפשיטא ולקולא.

א טור סימן רכג סמ"ג לאוין סה : ב טור סימן רנג :

שפיר דאייירי כבולל. ואין כן דעת רבינו ז"ל ומפני כן כחב הרב המגיד ופירש חבשיל-חי מותר לשהותו וכו' כלומר שלא כדברי הגאונים ז"ל שפירשו מותר להחזירו ולדעמם ז"ל חבשיל חי מותר להחזירו וכן חבשיל שלא הביע לבישולו וזהו שכתב הרב המגיד ז"ל למטה והדינים האלו שהזכרנו מגורפה וקפומה כו' כלם הם בחזרה בשבת ואש"כ שכתב שם דהרשב"א ז"ל מן הדעת הזה הרי למעלה כתב ודע שאפילו חבשיל שלא הביע לשלם בישולו וכו' וסיים וכן כתבו הרמב"ן והרשב"א ז"ל והוא הפך זה. ולכן נראה ודאי דהך שכתב למטה והרשב"א ז"ל כדעת אחרים הוא טעות וא"ל והרמ"ה ז"ל וכבר כתבתי למעלה להבדיל זה ממה שכתב בלבוש המחזיר לפיכך אם גרף וכו'. מ"מ אין לשון הרב המגיד ז"ל מזקקת בזה שכתב וחילוקי המזון וכו' על חבשיל חי דהרשב"ה אין חילוק כדברי רבינו בענין השהייה דבכל גוונא מותר :

מָה כֹּה חֲבִיל שֶׁאֶסּוּר לְשִׁחּוֹתוֹ וכו' . בִּפְרָק כִּירָה (דף ל"ה) גָּבַי שָׁח קִדְרָה עַל גְּבִי
כִּירָה וְשִׁלָּה בִּשְׂבַח מִהוּ וּפְשָׁטָיו לֵה לְאִסּוּרָא כְּרַב נַחֲמָן בְּרַ יִנְחָח וַיִּמְהִין לְמוֹאֲלֵי
שָׁח בְּכַדִּי שִׁיעָשׂוּ . עוֹד שֶׁסּ אִיבְעִיָּא לְהוּ עֲבַר וְשִׁהָ מִלֵּי וכו' וְלֹא אִיפְשִׁיעִיָּא וְלִקְוֹלֵא . וְרַבִּינוּ
גּוֹרֵם בְּעִיָּא שְׁנֵיהָ עֲבַר וְשִׁחָ וּפִירָשׁ דְּבִיעִיָּא רִאשׁוֹנָה אִיירִי בְּחֲבִיל שֶׁלֵּא בִּישָׁל כֹּל אֲרַמֵּי
וּפְשָׁטָיו לְאִסּוּרָא וְשְׁנֵיהָ אִיירִי דְּמַנְטָמָק וַיִּפֶּה לוֹ וכו' דַּעַת הֶרֶאֱבָד ז' ז"ל לִפְרָשׁ הָךְ בְּעִיָּא
שְׁנֵיהָ בְּמַנְטָמָק וַיִּפֶּה לוֹ אֵלֶּא שְׁהוּא גּוֹרֵם בְּבִיעִיָּא שְׁנֵיהָ עֲבַר וְשִׁהָ וְהִטְעַם כְּמִבּוֹאֵר בְּהַשְׁגָּה .
וּלְפִי דַּעַת הַמִּפְרָשִׁים ז"ל שִׁפְרִישׁוּ שֶׁבְּהַגִּיעַ לְשִׁלֵּשׁ בִּישּׁוּלוֹ מִשְׁתָּיִן אֲחֻזָּא וְהָפִי' מַנְטָמָק וַיִּפֶּה
לוֹ

רבינו שמשון וכן רא"ם בשם ר"ת וכן ס"ה ודלא כאבי"ה שפסק דאין חילוק בין להשהותה
ע"ג האש בין להטמין בתוכה ואידי ואידי שרו וכ"כ בשם רבינו יואל אביו ז"ל. ועוד כתב
דהיהי דתנן קופה שטמן בה אסור להניח אש תחתיה וכל כיוצא בה דאוסרין דלא כחנניה
ואנן כחנניה ק"ל וכן רבינו יוסף פסק להחיר ופירש דלא אסרו להטמין אפי' בדבר המוסף.
הכל אלא בשיל ולא בשיל אבל או בשיל כמאלל בין דרוסאין או קירא איהי שרי בכל
ענין בין להשהות בין להטמין וכן בפ' כמה טומנין איירי בבשיל ולא בשיל אבל כעין
תבשילין שלנו שהן מבושלין שרו בכל ענין ול"נ לר"ת אלא כדפרישית דיש חילוק בין
שהייה להטמנה, עכ"ל: - [לשון הטור הרמב"ם ז"ל חילק בשבח בין תבשיל שלא
בישל כל צרכו ובין מצטמק יפה לו וכו'] ואינו יודע למה חילק בשניהם דהא בגמרא
מיתא מיעבד ערובי השלח, עכ"ל:

[ז] בספר התרומה כתב דין עוף וטלה אבל נתתי העוף או בשר מותר להניח עם השופר בתור מכוסה שיש בו נהלים סמוך לחשיכה אע"פ שאינו כמאכל בן דרוסאי כרב אשי דשרי בשיל ולא בשיל אבל חוץ לתגור סמוך לגחלים צריך להיות כמאכל בן דרוסאי וכרבינו המחבר פסק ספר התרומה והמצות דגריא אפילו לא שויק שרי ודבראזי אי שויק דוקא והיינו כרב הוי פסק זה כר' ירמיה, ע"כ: [ח] אבל פירות חיות מותרות להטמין אפילו סמוך לחשיכה כיון ולא להוסיף כיסוי עליהם אפילו על קדרה שהיא מבושלת כל צרכה אע"פ שהתבשיל כמאכל לצלות ולא הקיים אלא כדי להפיץ צינתן ספר התרומה, ע"כ: [ט] בבישרא אגומרי, ע"כ: פניה עליון וחתחתו ויפאה מה שבתוכו כמאכל בן דרוסאי ובמנחת פרק התורה כת

ע"כ: [ס] אומר ר"י כחנם נהגו הנשים להדליק הפתילות ולחזור ולכתובתן כדי שתהיה כהבהה טהורה היא ומדליקין בה דרבי אליעזר דפליג עליה שמותי הוא ותו דאמר לקמן אע"פ שאין